

Аналіз сучасних способів та засобів розробки електронних видань

Троян С.О.

*викладач кафедри інформатики та ІКТ
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини*

Створення, персонального комп'ютера та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій привели до виникнення нових напрямків та галузей, які помітно підвищили якість засвоєння інформації, прискорили доступ до неї, що дозволило застосовувати обчислювальну техніку в найрізноманітніших сферах діяльності людини. Тобто швидке удосконалювання та розвиток запам'ятовуючих пристроїв та засобів обробки даних дозволило створити електронні видання та якісно їх представити.

Основну частину електронних видань, як і друкованих видань, складає текстовий матеріал. Текстовий матеріал електронних видань може готуватися в текстових редакторах або програмних пакетах верстки і оформлятися відповідно до вимог, які ставляться до друкованих видань. В електронних виданнях сприйняття текстової інформації здійснюється на основі представлення будь-якого видання на екрані монітора або спеціального електронного пристрою. Оскільки такі видання можуть готуватися в різному програмному середовищі, то для відтворення електронного документа необхідне саме це середовище, або інше, але програмно й інформаційно сумісне з ним.

Однієї з можливостей покращення репрезентації текстів є використання стандартних текстових форматів. Але на сьогоднішній день існують стандарти тільки на способи кодування символів. Тому видання і публікації в електронному вигляді і гіпертекстових електронних HTML-документах використовують коди ASCII, ANSI, або двобайтовий код UNICOD. Такий же підхід обраний і при підготовці електронних документів по Help-технологіям [1, с. 52].

В електронних документах текст відіграє двояку роль. Перш за все, він несе основне семантичне навантаження в більшості видів електронних видань. Як правило, текстовий матеріал потрібно представляти у вигляді текстових блоків або розділів, які надалі об'єднуюватимуться в режимі перегляду електронного видання або навігації по ньому. З іншого боку, текстова інформація є елементом електронних видань, оскільки використовується для цілей навігації по електронному виданню. Ця текстова інформація вводиться безпосередньо в процесі формування елементів навігації.

Крім тексту, до складу електронних документів можуть бути включені й інші елементи. Перш за все – це півтонові і кольорові ілюстрації. Ці графічні зображення представляються у вигляді растрової або векторної графіки. В гіпертекстових документах, що використовують HTML-сторінки, звичайно використовується растрова графіка.

Якщо розглядати електронне видання, як web-сторінку, то для її створення та представлення необхідно написати код. Такого виду документ може відображатись за допомогою HTML-редакторів, що автоматично формують відповідний HTML-код. Вони найбільш придатні для користувачів, які мало знайомі з мовою HTML і не є професійними дизайнерами електронних видань (для прикладу: eAuthor, Eхе). Можна також написати самостійно код, який буде вирізнятись кращим представленням та власним тематичним оформленням.

Причина, з якої професійні розробники HTML-видань і Web-документів неохоче використовують конструктори чи редактори, полягає в тому, що більшість браузерів, у тому числі і ведучі, по-різному інтерпретують деякі стандарти HTML і Web, прийняті консорціумом World Wide Web або що знаходяться на стадії розгляду і затвердження. Для прикладу, деякі властивості мови стилів (Cascading Style Sheets) CSS3 підтримуються тільки в сучасних браузерах: IE9 +, Firefox 3.6 +, Opera 10 +, Chrome 12 +, Safari 5 +.

Більшість редакторів при генерації HTML-коду додає багато зайвого, наприклад, спеціалізовані теги, непотрібні метатеги і пропуски. Навіть непрофесійний редактор цієї групи Word (в режимі редагування HTML-видань), має такий дефект. Надалі цю надмірність доводиться виправляти вручну в текстовому редакторі, що вимагає додаткових зусиль і часу. Таким чином, головна перевага самостійного написання коду полягає в тому, що розробник має повний контроль над усіма блоками електронного видання, що готується.

Під час підготовки різноманітних електронних видань необхідно враховувати також всі можливі вимоги, завдання та мету їх створення. Звичайно, потрібно звернути увагу і на те, що нині лінгводидакти основними завданнями змісту підручників називають: реформування його згідно з новою філософією освіти; формування мовної компетенції для здійснення комунікації в межах певної сфери спілкування; формування мовленнєвих умінь і навичок [2].

Отже, беручи до уваги тенденції швидкого впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (інформаційних ресурсів, тривалість обміну інформацією, тривалість опрацювання інформації) можна говорити про те, що приходить час електронних підручників чи так званих Web-сторінок, тобто представлених у HTML-форматі і які можуть бути переглянуті за допомогою браузерів. І всі поставлені вимоги до паперових носіїв повинні враховуватись і до електронних, з урахуванням і інших, притаманних саме таким ресурсам.

Список використаних джерел

1. Гасов В.М. Методы и средства подготовки электронных изданий / В.М. Гасов, А.М. Цыганенко. – УПб. – М.: МГУП, 2001. –735 с.
2. Оліфіренко В.В., Білецький В.С. (упорядкування і наукова редакція): Проблеми сучасного підручника середньої і вищої школи. Зб. наук. праць. Випуск 2 / 02.html / В.В. Оліфіренко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vesna.org.ua/txt/biletskv/pidr-v2/02.html>